

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/23/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200579
Dátum vydania rozhodnutia:	13.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8012200579.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: U. F. bytom F., H. ul. č. XXX/XX, právne zastúpený JUDr. Vladimírom Komanom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Starej Ľubovni, Ul. 17.novembra č. 31, proti žalovanému: Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajskému dopravnému inšpektorátu, Pionierska č. 33, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: KRP-P-110/KDI-BCP-2012 zo dňa 19. júla 2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/70/2012-45 zo dňa 30. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/70/2012-45 zo dňa 30. apríla 2013 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom konania sa náhrada trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie o priestupku

Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Starej Ľubovni, Okresného dopravného inšpektorátu č. p.: ORP-P-354/ODI2-SL-2011 zo dňa 5. júna 2012 bol žalobca U. F. (ďalej iba žalobca) uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. g) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoP) na tom skutkovom základe, že dňa 30. septembra 2011 v čase o 11.30 hod. viedol traktor zn. N. F., EČ X. s prípojným vozidlom - rozmetadlom hnoja po ceste I. triedy č. 68 za obcou Plaveč smer k obci Plavnica, kde uvedeným smerom jazdil s vozidlom Q. C., EČ: X. vodič P. F.. Vodič F. predchádzal na rovnom úseku cesty za obcou Plaveč s vozidlom Fabia ťahač s návesom, s vozidlom pokračoval v ľavom jazdnom pruhu, kde následne chcel predísť pred ním idúci traktor s prípojným vozidlom, ktorý viedol vodič F., tento s traktorom odbočoval vľavo, pričom sa dostatočne nepresvedčil, či nie je v tom čase predchádzaný iným vozidlom s traktorom, odbočil vľavo,

čím vytvoril vodičovi

F. náhlu prekážku v jeho voľnom jazdnom pruhu, tento v snahe vyhnúť zrážke sa začal vyhýbať vľavo až mimo cesty, avšak došlo k stretu prednej pravej časti vozidla Fabia s ľavým zadným kolesom traktora v ľavom jazdnom pruhu v smere na obec Plavnica, kde traktor následne zadným ľavým kolesom prešiel po pravom prednom rohu vozidla Škoda Fabia, čím došlo k jeho nakloneniu doprava a následne na to sa prevrátil na pravý bok. Pri dopravnej nehode došlo k ľahkému zraneniu vodiča P. F. bez PN, spolujazdkyne vozidla Fabia P. F. bez PN a spolujazdca P. F. s dobou liečenia 3 - 4 dní. Požitie alkoholických nápojov u vodičov zistené nebolo. Na vozidlách vznikla hmotná škoda. Vo veci dopravnej nehody bol pribratý znalec z odboru doprava cestná - odvetvie odhad hodnoty vozidiel, nehody v cestnej doprave a technický stav motorových vozidiel Ing. U. F., ktorý v znaleckom posudku č. 1/2012 vypracoval kompletnú analýzu nehodového deja, z ktorej vyplýva, že vodič F. odbočoval s traktorom v čase, kedy už bol predchádzaný vodičom vozidla Fabia, v dôsledku čoho došlo k stretu ich vozidiel.

Týmto konaním porušil § 19 ods. 1, ods. 3, § 4 ods. 1 písm. c/ zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len ZCP).

Za tento priestupok bola žalobcovi uložená podľa § 22 ods. 2 písm. c) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoP) sankcia - pokuta vo výške 200,- € a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov. Zároveň bol zaviazaný uhradiť trovy správneho konania.

Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát rozhodnutím č. p. KRP-P-110/KDI-BCP-2012 zo dňa 19. júla 2012 odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil.

Odvolací orgán uviedol, že skutok bol správne zistený a dôkazmi preukázaný, správne právne posúdený a aj sankcia, ktorá bola uložená zodpovedá stavu veci a zákonu.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Prešove preskúmajúc napadnuté rozhodnutie skonštatoval, že v konaní došlo k procesným chybám, ktoré mohli mať vplyv na samotné rozhodnutie, preto ho zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Procesné pochybenia vzhliadol vo včasnom nepredložení znaleckého posudku žalobcovi, tak, aby mal tento dostatok času sa k nemu vyjadriť, ďalej v tom, že osoby, ktoré sa v priestupkovom konaní k veci vyjadrovali neboli k veci vypočutí ako svedkovia, ale boli s nimi len spísané vysvetlenie resp. záznam, čím žalobca nemohol týmto osobám klásť otázky a byť prítomný pri ich výsluchu, pričom takýto postup - výsluch svedka predpokladá aj lex specialis - zákon o priestupkoch a ním popísané konanie o priestupku. Napokon krajský súd žalovanému vytkol, že za žalobcom porušené ustanovenie zákona o cestnej premávke považoval ustanovenie § 19 ods. 3 ZCP, avšak toto ustanovenie upravuje odbočovanie vpravo a zo spisu je nesporné, že žalobca odbočoval vľavo, teda mal porušiť ustanovenie § 19 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z..

Záverom krajský súd konštatoval, že ak žalovaný ponechal bez povšimnutia uvedené procesné pochybenia, jeho rozhodnutie súd považuje za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a v konaní správneho orgánu došlo k procesnej chybe, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, preto krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d/, e/ OSP napadnuté rozhodnutie zrušil a vracia vec žalovanému na ďalšie konanie, pričom v ňom bude žalovaný povinný o odvolaní žalobcu opätovne rozhodnúť a postupovať vo veci v intenciách jeho rozsudku.

III.

Odvolanie a vyjadrenie k nemu

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že sa v prvom rade

nestotožňuje so záverom Krajského súdu v Prešove a síce, že správne orgány postupovali v rozpore s ustanoveniami § 33 ods. 1, ods. 2) zákona o správnom konaní a to tým, že vypracovaný znalecký posudok pred nariadením ústneho pojednávania nedoručil žalobcovi ako podozrivému z priestupku a nestanovil primeranú lehotu, aby sa žalobca mohol s týmto znaleckým posudkom oboznámiť a pri nariadenom ústnom pojednávaní mohol sa k nemu kvalifikovane vyjadriť po prípadnej porade s osobou znalou problematiky v danej oblasti.

Uviedol, že uvedené povinnosti, ktoré v konaní o priestupku vyplývajú zo zákona o správnom konaní boli splnené, teda žalobca nebol ukrátený na svojich právach. Z dikcie tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že je právom účastníka konania a nie jeho povinnosťou navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke. V tomto konkrétnom prípade však žalobca ani na ústnom pojednávaní, ani v podanom odvolaní proti rozhodnutiu o priestupku (ústne pojednávanie a podanie odvolania proti rozhodnutiu o priestupku bolo uskutočnené za účasti žalobcu dva krát) a ani v podanej žalobe nenamietal porušenie tohto svojho práva a teda že mal v úmysle klásť na ústnom pojednávaní otázku svedkom, prípadne znalcom. Žalovaný pritom poukázal na „zásadu hospodárnosti“ v zmysle ktorej správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak účastník konania pred začiatkom ústneho pojednávania neoznámí správne orgánu, ktorý vo veci rozhoduje skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že má v úmysle aktívne využiť svojho práva v zmysle § 33 ods. 1) zákona o správnom konaní správny orgán ak to on sám nepovažuje za potrebné, tak ako je tomu v preskúmanom prípade začne ústne pojednávanie o priestupku bez prítomnosti iných osôb (napr. svedkov, znalca). V opačnom prípade, teda v prípade takom ako to prezentuje Krajský súd v Prešove by to znamenalo zbytočné zaťažovanie svedkov a iných osôb, ktoré by boli povinné sa dostaviť pred správny orgán v konkrétne stanovený čas, čo by v konečnom dôsledku znamenalo porušenie základných zásad správneho konania zo strany správneho orgánu.

Obdobne žalovaný nesúhlasil s názorom Krajského súdu v Prešove, ktorým vyslovil porušenie § 33 ods. 2) zákona o správnom konaní zo strany správneho orgánu. V zmysle tohto ustanovenia je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Z dikcie tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že správny orgán svojím postupom nesmie pozbaviť účastníka konania, ani zúčastnenú osobu ich zákonného práva a síce, že by neboli s podkladmi pre rozhodnutie oboznámení pred vydaním rozhodnutia vo veci. Podľa žalovaného správny orgán prvého stupňa svojím postupom neporušil povinnosť vyplývajúcu z tohto ustanovenia a pred rozhodnutím vo veci dal žalobcovi možnosť sa s podkladmi rozhodnutia oboznámiť. Táto skutočnosť je preukázaná zápisnicou z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 5. júna 2012 z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalobca po zákonom poučení, ktorému porozumel a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu týkajúceho sa priestupku teda aj so spracovaným znaleckým posudkom sa k veci vyjadril a až následne bolo vo veci prvostupňovým správnym orgánom rozhodnuté. Vyjadrenie žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu ani len okrajovo nenasvedčuje tomu, že na oboznámenie sa s podkladom pre rozhodnutie, ktorým je znalecký posudok potrebujú viac časového priestoru. Práve naopak z vyjadrenia žalobcu v zápisnici z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 5. júna 2012, kde uviedol, že: „... Tieto závery znalca považujem za nesprávne. ...“ jednoznačne vyplýva, že záverom znalca v dostatočnej miere porozumel, avšak s týmito závermi nesúhlasí.

Žalovaný nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, že správny orgán nezaslaním spracovaného znaleckého posudku žalobcovi ho takto pripravil o možnosť kvalifikovane sa k nemu vyjadriť. Skutočnosť, že vo veci bol vypracovaný znalecký posudok bola žalobcovi známa, minimálne odo dňa 6. februára 2012 (deň prvého ústneho pojednávania o priestupku) a nie ako mylne uvádza Krajský súd v Prešove v odôvodnení rozsudku odo dňa 5. júna 2012 (deň druhého ústneho pojednávania o priestupku). Zo spisového materiálu pre KDI KR PZ v Prešove nevyplýva námietka žalobcu, ktorá by bola podaná v lehote od 6. februára 2012 do 5. júna 2012 a ktorou by sa žalobca domáhal vysvetlenia záverov znalca. Možnosť podania námietky, resp. žiadosti o vyhotovenie kópie znaleckého posudku žalobca mal plne k dispozícii v ktoromkoľvek štádiu konania pred vyhlásením rozhodnutia, avšak svojou pasivitou sa o túto možnosť sám pripravil.

Vzhľadom k tomu, že žalobca v odvolacom konaní, ani v podanej žalobe nenamietal skutočnosť, že nebol v dostatočnom rozsahu oboznámený s podkladom pre rozhodnutie, ktorým bol znalecký posudok,

resp. že sa k jeho záverom nemohol kvalifikovane vyjadriť, žalovaný sa domnieva, že žalobca bol v dostatočnej miere s týmito závermi znalca oboznámený, toto oboznámenie považoval za dostatočné, avšak s týmito závermi nesúhlasil, čo je jeho zákonné právo.

Žalovaný podotkol tiež, že správny orgán hodnotí znalecký posudok rovnako ako ostatné dôkazy, teda v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Z uvedeného vyplýva, že správny orgán hodnotí znalecký posudok ako ktorýkoľvek iný dôkaz. Vzhľadom na to znalecký posudok žalovaný nepovažuje za dôkaz, ktorý by mal mať zásadnejší význam pre rozhodnutie ako ktorýkoľvek iný dôkaz obsiahnutý v spisovom materiáli, napr. záznam dopravnej nehody, zápisnica o obhliadke miesta dopravnej nehody. Znalecký posudok je vo väčšine prípadov nepochybne rozsiahlejší ako iný dôkaz avšak postup, ktorým sa znalec dopracoval k jeho záverom a samotný záver znaleckého posudku je jasný a zrozumiteľný aj pre osobu bez technického vzdelania. Napriek tomu, ak žalobca považoval za potrebné bližšie sa oboznámiť so znaleckým posudkom, resp. s niektorou jeho časťou mal v konaní o priestupku možnosť a nič mu v tom nebránilo, aby túto svoju žiadosť predniesol správne mu orgánu, ktorý vo veci rozhodoval.

Žalovaný ďalej namietal, že napriek tomu, že žalobca nenamietal porušenie svojich zákonných práv v konaní o priestupku, v odvolacom konaní, ani v podanej žalobe krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného, pričom z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva, že jedným z hlavných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia žalovaného bolo porušenie týchto zákonných ustanovení zákona o správnom konaní správnym orgánom, čo viedlo k porušeniu práv žalobcu.

Žalovaný sa tiež nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že aplikovanie ustanovenia § 17 ods. 1) zákona o Policajnom zbore bolo nesprávnym postupom prvostupňového správneho orgánu. KDI KR PZ v Prešove za prvostupňový správny orgán považuje orgán Policajného zboru, ktorý je v zmysle ustanovenia § 67 zákona o priestupkoch oprávnený vo veci začať konanie o priestupku v prvom stupni a v konečnom dôsledku vo veci rozhodnúť ak nevyužije ustanovenie § 66, resp. § 76 zákona o priestupkoch. Vychádzajúc z uvedeného KDI KR PZ v Prešove orgán Policajného zboru, ktorý vo veci vykonáva objasňovanie nepovažuje za prvostupňový správny orgán, nakoľko tento má v zmysle § 60 ods. 3) zákona o priestupkoch taxatívne vymenované možnosti ukončenia objasňovania skutku, pričom možnosť začať konanie o priestupku takouto možnosťou nie je.

Zo spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že orgán PZ oprávnený objasňovať priestupky a nie prvostupňový správny orgán počas objasňovania veci využil svojho zákonného oprávnenia v zmysle § 17 ods. 1) zákona o Policajnom zbore a od osôb, ktoré mohli prispieť k zisteniu páchatel'a priestupku vyžadoval potrebné vysvetlenie. Vysvetlenia týchto osôb poznačil v úradných záznamoch, ktoré tvoria súčasť priestupkového spisu. Po skončení objasňovania veci aplikujúc ustanovenie § 60 ods. 3 písm. d) zákona o priestupkoch predložil orgán oprávnený objasňovať priestupky správu o výsledku objasňovania priestupku, spolu so získanými listinnými dôkazmi (teda aj so spracovanými úradnými záznamami) správne mu orgánu prvého stupňa ako podnet na začatie konania o priestupku.

Žalovaný je z týchto dôvodov toho názoru, že orgán oprávnený objasňovať priestupok aplikujúc počas objasňovania veci ustanovenie § 17 ods. 1) zákona o Policajnom zbore žiadnym spôsobom nepochybil, teda úradný záznam spracovaný počas objasňovania veci orgánom oprávneným objasňovať priestupky považuje žalovaný za listinný dôkaz, ktorý bol získaný zákonným spôsobom. Ustanovenie § 17 ods. 1) zákona o Policajnom zbore oprávňuje policajta požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k zisteniu páchatel'a priestupku, pričom objasňovanie veci sa prioritne neriadi zákonom o správnom konaní. Uvedeným právnym predpisom, teda zákonom o správnom konaní sa riadi správny orgán, ktorý vo veci rozhoduje, pričom s rozhodnutia o priestupku jednoznačne vyplýva, že prvostupňový správny orgán začal konanie o priestupku dňa 30. mája 2012 a na ústnom pojednávaní o priestupku dňa 05.06.2012 prvostupňový správny orgán vychádzal z úradných záznamov o podaní vysvetlenia, ktoré boli spracované počas objasňovania veci. Žalovaný sa domnieva, že začatím konania o priestupku (v zmysle § 18 zákona o správnom konaní) prvostupňový správny orgán začína vo veci konať a to tak, že posúdením listinných dôkazov obsiahnutých v predloženej spisovom materiáli vo veci meritorne rozhodne, resp. zastaví konanie o priestupku. Ďalšou zákonnou možnosťou pre prvostupňový správny orgán v konaní o priestupku je doplnenie spisového materiálu o ďalšie dokazné prostriedky, ktorými presne a úplne zistí skutkový stav veci. Z predloženej spisovom materiálu však jednoznačne vyplýva, že prvostupňový správny orgán nedoplnil spisový materiál o úradné záznamy o podaní vysvetlenia. Z toho vyplýva, že Krajský súd v Prešove nesprávne posúdil zabezpečený listinný dôkaz obsiahnutý v spisovom materiáli a na tomto nesprávnom základe odôvodnil svoje rozhodnutie.

V ďalšej časti odvolania žalovaný namietal aj odôvodnenie rozsudku Krajského súdu vo vzťahu k jeho názoru, že osoba, ktorá bola priamym svedkom určitých skutočností, nemôže mať iné postavenie, ako postavenie svedka a teda je neprípustné, aby žalobca ako obvinený z priestupku nemal právo klásť týmto osobám, ako svedkom otázky, pretože takéto právo upravuje ustanovenie § 33 ods. 2) zákona o správnom konaní. Žalovaný opätovne poukazuje na skutočnosť, že § 33 ods. 1) zákona o správnom konaní (nie § 33 ods. 2) zákona o správnom konaní, ako uviedol Krajský súd v Prešove) neukladá účastníkovi konania povinnosť, ale výlučne možnosť klásť otázky svedkom na ústnom pojednávaní o priestupku. Vzhľadom k tomu, že žalobca, ako účastník konania počas konania o priestupku, ktoré bolo realizované dva krát (prvé rozhodnutie o priestupku z februára 2012 bolo KDI KR PZ Prešove v zmysle § 53 ods. 2) zákona o správnom konaní zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému správnomu orgánu na nové rozhodnutie) neuviedol správnomu orgánu skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že má v úmysle aktívne využiť svojho zákonného práva a to klásť otázky svedkom, prvostupňový správny orgán nemal žiaden dôvod zabezpečovať na ústnom pojednávaní o priestupku prítomnosť svedkov, resp. doplniť opakovane vykonať vypočutie svedkov.

Ďalej žalovaný namietal, že žalobca svojim konaním porušil § 19 ods. 3) zákona o cestnej premávke, pretože toto ustanovenie upravuje odbočovanie vpravo a zo spisu je nesporné, že žalobca odbočoval vľavo, čo je ustanovenie § 19 ods. 4) zákona o cestnej premávke.

V zmysle § 19 ods. 3) zákona o cestnej premávke pred odbočovaním vpravo vodič je povinný zaradiť sa čo najbližšie k pravému okraju vozovky. Ak pritom musí s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu vybočiť zo smeru svojej jazdy vľavo, vždy dáva len znamenie o zmene smeru jazdy vpravo. Pred odbočovaním vľavo vodič je povinný zaradiť sa čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre jeho smer jazdy s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu a šírku vozovky. Ak vodiči protiidúcich vozidiel odbočujú vľavo, vyhýbajú sa vľavo.

Žalovaný teda zotrval na svojom zistení obsiahnutom v napadnutom rozhodnutí, že žalobca porušil ustanovenie § 19 ods. 3 a nie § 19 ods. 4 ZCP.

Z týchto dôvodov žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o odvolaní zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1S/70/2012-45 zo dňa 30. apríla 2013 a vrátil vec súdu prvého stupňa, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu Jána Pastirčíka zo dňa 2. augusta 2012 zamieta.

Žalobca sa naopak s napadnutým rozsudkom stotožnil a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal mu trovy konania.

Uviedol, že nesúhlasil so závermi znaleckého posudku, ktorý mu bol predložený na ústnom pojednávaní 6. februára 2012, nikdy mu však fyzicky doručený nebol.

Pokiaľ ide o výpovede svedkov, tieto v žiadnom prípade nemôžu slúžiť k rozhodnutiu a ani na vypracovanie riadneho znaleckého posudku, pretože celá dopravná nehoda sa odohrala na dlhom úseku, ale ani v jednom podaní vysvetlenia, ani v úradnom zázname nie je zmienka zo strany svedkov a poškodeného o vzdialenostiach pred dopravnou nehodou, počas obiehania kamiónu, ktorý riadil svedok F.. Napriek tomu, že počas celého konania žalobca popieral správnosť zistení DI PZ Stará Ľubovňa nikto nemal záujem žalobcom navrhované dôkazy vykonať a akýkoľvek jeho návrh bol odmietnutý a jeho námietkami ale aj návrhmi sa DI PZ Stará Ľubovňa nezaoberal a KDI KR PZ Prešov ich ignoroval.

Poukázal tiež na to, že žalovaný neskúmal ani len poveternostnú situáciu na vozovke pričom jednoznačne bolo preukázané, že k oslneniu poškodeného nemohlo dôjsť, a že tento nehovoril pravdu no ani takáto závažná skutočnosť nestačila na doplnenie dokazovania. Tak isto vôbec nebola skúmaná záležitosť prázdnej ľavej zadnej pneumatiky na vozidle poškodeného. Ako k takej situácii došlo a či táto skutočnosť nebola príčinou dopravnej nehody sa vôbec nezisťovalo, aj keď počas celého konania boli tieto skutočnosti namietané, či už na ústnom prejednaní, alebo v odvolaniach.

Žalovaný ignoroval aj skutočnosť, že vypočutý svedok U. X., bytom F., N. ul. XXX/XX. uvedený v úradnom zázname zo dňa 2. novembra 2011 sa v čase nehody dňa 30. septembra 2011, ale aj v čase spísania uvedeného úradného záznamu dlhodobo zdržiaval v zahraničí a zdržiava sa tam aj teraz.

Podľa názoru žalobcu nedodrzaním ustanovení Správneho poriadku došlo u žalobcu k porušeniu jeho procesných práv a tým mu bola vzatá možnosť riadne sa obhájiť.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky
ako súdom odvolacím.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 211 a nasl. OSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. Odvolací súd vzhľadom na ďalej uvádzané skutočnosti nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. januára 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLV-PS-1120/2012 z 12. decembra 2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo k 31. decembru 2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Z tohto dôvodu, tam, kde sa v tomto rozhodnutí používa slovo žalovaný myslí sa tým Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove alebo podľa významu len jeden z týchto orgánov.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 2 OSP ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ktorými bol žalobca uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. g) ZoP na už uvedenom skutkovom základe.

Podľa § 22 ods. 1 písm. g) ZoP priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto poruší všeobecne záväzný právny o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda.

Podľa § 4 ods. 1, písm. c) ZCP vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

Podľa § 19 ods. 1, 3 ZCP pred odbočovaním a počas odbočovania je vodič povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy. Vodič pri odbočovaní nesmie ohroziť vodiča idúceho za ním. Vodič je povinný pri odbočovaní dbať na zvýšenú opatrnosť. Vodič vozidla idúceho za vozidlom, ktoré odbočuje, musí dbať na zvýšenú opatrnosť a svojou jazdou nesmie ohroziť vodiča odbočujúceho vozidla. Pred odbočovaním vpravo vodič je povinný zaradiť sa čo najbližšie k pravému okraju vozovky. Ak pritom musí s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu vybočiť zo smeru svojej jazdy vľavo, vždy dáva len znamenie o zmene

smeru jazdy vpravo. Pred odbočovaním vľavo vodič je povinný zaradiť sa čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre jeho smer jazdy s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu a šírku vozovky. Ak vodiči protiúdcich vozidiel odbočujú vľavo, vyhýbajú sa vľavo.

Podľa § 51 zákona ZoP, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 58 ods. 1 ZoP objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave páchatel'a priestupku postačí samotné prejednanie priestupku,
- d) uloží ochranné opatrenie,
- e) uloží páchatel'ovi priestupku povinnosť uhradiť spôsobenú škodu.

Podľa § 58 ods. 2 až 4 ZoP objasňovanie priestupkov podľa odseku 1 vykonávajú správne orgány, ktoré sú príslušné prejednať zistené priestupky, ak priestupok zistili v rozsahu svojej pôsobnosti alebo ak im priestupok oznámil iný orgán (§ 56 ods. 1), ktorý nie je oprávnený priestupok prejednať podľa tohto alebo iného zákona. Správne orgány sú oprávnené požiadať o vykonanie objasňovania priestupkov orgány oprávnené objasňovať priestupky podľa odseku 3 v rozsahu ich pôsobnosti. Objasňovanie priestupkov podľa odseku 1 vykonávajú tiež orgány Policajného zboru v rozsahu podľa odseku 4, orgány Vojenskej polície, ak priestupok spáchal vojak v činnnej službe alebo priestupok spáchala osoba vo vojenskom objekte alebo v priestore, v ktorom prebiehajú vojenské akcie, alebo ho spáchala spolu s vojakom v činnnej službe, alebo ak ide o priestupok proti majetku v správe alebo užívaní Armády Slovenskej republiky, orgány Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ak osoba spáchala priestupok v súdnych alebo iných objektoch, ktorých ochranu zabezpečuje Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, alebo pri rušení výkonu strážnej služby v blízkosti stráženého objektu alebo počas eskortovania obvineného a odsúdeného, ak strážnu službu alebo eskortovanie vykonáva Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, orgány obecnej polície, ak ide o priestupky, ktoré sú oprávnené prejednať v blokovom konaní, iný orgán, ak tak ustanovuje osobitný zákon. Orgány Policajného zboru objasňujú priestupky uvedené v § 24 ods. 1 písm. c), § 30 ods. 1 písm. d) až h), § 35 ods. 1 písm. f), § 44 a 46, priestupky proti verejnému poriadku, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, priestupky proti majetku a devízové priestupky v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom, priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, priestupky proti bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy a ďalšie priestupky proti poriadku v štátnej správe, ak boli spáchané na úseku štátnej správy v pôsobnosti Policajného zboru, ak uvedené priestupky nezistil alebo ich neobjasňuje orgán uvedený v odseku 2 alebo odseku 3 písm. b) až e).

Podľa § 59 ods. 1 až 4 ZoP objasňovanie priestupkov sa koná na základe vlastného zistenia správnych orgánov alebo orgánov oprávnených objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) alebo na základe oznámenia fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Správne orgány a orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti prijímať oznámenia o priestupkoch a čo najskôr ich vybavovať. Ak sa oznámenie o priestupku podá osobne správnomu orgánu, ktorý je oprávnený priestupok prejednať, alebo orgánu oprávnenému objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3), napíše sa o obsahu oznámenia záznam; zápisnica sa napíše len vtedy, ak by oznámenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie nebolo možné vykonať neskôr pred správnym orgánom. Objasňovanie priestupku sa skončí spravidla do jedného mesiaca odo dňa, keď sa správny orgán alebo orgán oprávnený objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) o priestupku dozvedel.

Podľa § 60 ZoP orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb; vysvetlenie od maloletého alebo mladistvého možno vyžadovať len za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby, ktorá sa osobne stará o maloletého alebo mladistvého na základe rozhodnutia podľa osobitných predpisov, 8b) alebo zástupcu zariadenia, v ktorom je maloletý alebo mladistvý umiestnený na základe rozhodnutia súdu podľa osobitných predpisov, 8c) alebo zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí, vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov, vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu, vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia o úkonoch uvedených v odseku 1 napíše orgán oprávnený objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) záznam alebo ich výsledok zapíše do správy o výsledku objasňovania priestupku. Podľa tretieho odseku orgán oprávnený objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) odloží vec záznamom, ak nie je podozrenie z priestupku alebo ak nemožno priestupok prejednať, uloží vec záznamom, ak sa nepodari v lehote určenej v § 59 ods. 4 zistiť skutočnosti svedčiace o tom, že priestupok spáchala konkrétna osoba, odovzdá vec príslušnému orgánu, ak ide o konanie majúce znak priestupku, ktoré sa prejednáva podľa osobitných predpisov, alebo ak ide o iný správny delikt než priestupok, alebo ak ide o trestný čin, predloží správu o výsledku objasňovania priestupku po zistení páchatel'a priestupku príslušnému správne mu orgánu, ak tu nie sú dôvody na postup podľa písmen a) a c), oznámi zákonnému zástupcovi, fyzickej osobe, ktorá sa osobne stará o maloletého na základe rozhodnutia podľa osobitných predpisov, alebo zariadeniu, v ktorom je maloletý umiestnený na základe rozhodnutia súdu podľa osobitných predpisov, a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spáchanie priestupku maloletým.

Podľa § 60 ods. 4 a 5 ZoP správa o výsledku objasňovania priestupku podľa odseku 3 písm. d) obsahuje označenie orgánu, ktorý vykonával objasňovanie, stručné a výstižné popísanie skutkového stavu s uvedením, o aký priestupok ide, osobné údaje podozrivého z priestupku, poškodeného a prípadných svedkov spolu so stručným obsahom ich výpovede. K správe o výsledku objasňovania priestupku podľa odseku 4 sa pripoja všetky dôkazy, ktoré sa získali počas objasňovania priestupku.

Odvolací súd preskúmaním predloženého administratívneho spisu zistil, že pochybenie vytýkané krajským súdom neobstojí v tom smere, ako bolo formulované.

Odvolací súd sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného v celom rozsahu.

Predovšetkým je nutné uviesť, že znalecký posudok v predmetnej veci bol predložený žalobcovi 6. februára 2012 na ústnom pojednávaní prvostupňového správneho orgánu. Napriek tomu, že mal právneho zástupcu, ktorý bol na pojednávaní prítomný nedožadoval sa doručenia znaleckého posudku, ani po skončení pojednávania, z čoho vyplýva, že po zákonom poučení aj o práve vyjadriť sa ku všetkým dôkazom mu postačilo oboznámenie sa so znaleckým posudkom v priebehu pojednávania. Žiadna námietka ohľadne nedostatku času na prípravu, resp. neoboznámenie sa s dôkazmi zo zápisníc z ústneho pojednávania zo dňa 6. februára 2012 ani 5. júna 2012 totiž odvolaciemu súdu nevyplývala. Aj z odvolania žalobcu vyplývalo iba tvrdenie, že sa so závermi a zisteniami znalca nestotožňuje, ale nie, že by sa nemal čas oboznámiť so znaleckým posudkom o príčine dopravnej nehody.

Podobne pokiaľ ide o konanie orgánu objasňujúceho priestupky - v prerokúvanom prípade policajného orgánu - bolo v súlade so zákonom, konkrétne s citovaným ustanovením § 60 ods. 1 ZoP. Žalobca postupom správneho orgánu nebol ukrátený na práve na spravodlivý proces. Ak svoje práva, či už sám alebo prostredníctvom právneho zástupcu neuplatnil, nemožno to pričítať za vinu prvostupňovému správne mu orgánu ani žalovanému, pretože žalobca bol o jeho právach náležite poučený.

Podľa názoru krajského súdu vzhľadom na ustanovenie § 51 Zákona o priestupkoch je aplikácia Zákona o správnom konaní *lex specialis*, a teda ak sa dokazovanie realizuje podľa Správneho poriadku, osoba, ktorá bola priamym svedkov určitých skutočností, nemôže mať iné postavenie, ako postavenie svedka, čo je aj logické, pretože priestupkové konanie je určitou formou trestania, a teda je neprípustné, aby žalobca ako obvinený z priestupku nemal právo klásť týmto osobám, teda svedkom otázky, pretože takéto právo upravuje citované ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250i ods. 3 upravuje, že pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správne m orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Navyše ustanovenie § 34 ods. 1 Správneho poriadku upravuje, že na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a obhliadka. Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Vykonávanie dôkazov patrí správne mu orgánu. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Teda je nesporné, že súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí a postupu správneho orgánu zisťuje, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú, alebo či nedošlo k porušeniu niektorej procesnej zásady Správneho poriadku.

Z uvedeného je zjavné, že krajský súd nerozlišil medzi objasňovaním priestupkov policajným orgánom a

objasňovaním priestupkov konaným správnym orgánom, ktorý však svoje konanie začína až po objasnení priestupku postupom podľa § 67 ods. 2 a 3 ZoP podľa ktorého podkladom na začatie konania o priestupku je správa o výsledku objasňovania priestupku, oznámenie štátneho orgánu obce, organizácie alebo občana o priestupku, poznatok z vlastnej činnosti správneho orgánu alebo postúpenie veci orgánom činným v trestnom konaní. Ak správny orgán vec neodloží, ani nezistí dôvod pre postúpenie veci inému orgánu, začne konanie o priestupku bezodkladne, najneskôr do 30 dní.

V konaní pred orgánom objasňujúcim priestupky platia v plnej miere ustanovenia § 58 až 61 ZoP tak ako boli citované a to najmä, pokiaľ ide o zadovážovanie podkladov k rozhodnutiu o priestupku, § 60 ods. 1 a 2 ZoP so zreteľom na vysvetlenia, vyjadrenia, prípadne úradné záznamy. Až po postupe uvedenom, okrem iného v ustanovení § 60 ods. 3 ZoP, v zmysle ktorého ak orgán objasňujúci priestupok zistí, že ide o iný správny delikt než priestupok, alebo ak ide o trestný čin, predloží správu o výsledku objasňovania priestupku po zistení páchatela priestupku príslušnému správne orgánu.

Až v tomto momente začína správne konanie a správny orgán je v konaní pred ním povinný, ak je to potrebné, použiť ustanovenia správneho poriadku.

Pri objasňovaní priestupkov policajnými orgánmi teda je možné a v súlade so zákonom obstarávať vysvetlenia a robiť o tom úradné záznamy či už podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore alebo podľa zákona o priestupkoch.

V konaní pred správnym orgánom - po jeho začatí podľa § 67 ods. 3 ZoP - najmä na ústnom pojednávaní je nutné použiť správny poriadok a teda osoby, ktoré majú pred týmto orgánom vypovedať o skutočnostiach, ktoré sledovali svojimi zmyslami a tieto skutočnosti majú význam pre rozhodnutia o priestupku a nie sú obvineným z priestupku, majú byť vypočuté ako svedkovia.

Rovnako však pri vypočúvaní týchto osôb nemôže byť obvinený z priestupku nijako donucovaný, aby svoje práva (najmä ak má právneho zástupcu) na vyjadrenie sa k dôkazom, na kladenie otázok svedkom a podobne, uplatnil.

V prerokúvanom prípade odvolací súd nezistil pochybenie ani vo vytýkanom nevypočutí osôb ako svedkov.

Priestupkové konanie, aj keď sa v ňom používajú základné zásady uplatňované v trestnom konaní, pre ochranu práv obvineného z priestupku, nie je natoľko formalizované v procese ako trestné konanie. Nevydáva sa rozhodnutie o začatí priestupkového konania pred správnym orgánom a ani samotné konanie pred správnym orgánom nemá tak precízne formulované pravidlá ako trestné konanie. Je teda na samotných obvinených z priestupku a ich právnych zástupcoch, aby sa svojich práv, podobných právam obvinených v trestnom konaní domáhali a v plnej miere uplatňovali.

Pokiaľ tomu tak nie je a ani z administratívneho spisu nevyplýva požiadavka na uplatnenie konkrétneho práva o ktorom bol obvinený z priestupku riadne poučený, ako v prerokúvanom prípade, nie je možné vyvodiť iný záver, než, že obvinený z priestupku svoje práva nevyužil.

Rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch údajných dvoch procesných pochybení aj v prípade údajného pochybenia nesprávneho použitia § 19 ods. 3 ZCP namiesto § 19 ods. 4 ZCP správnym orgánom, odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že žalobca svojim konaním porušil ustanovenie § 19 ods. 3 a nie ods. 4 ZCP.

Z týchto dôvodov, keďže dôkazy vykonané správnymi orgánmi, bez ohľadu na to, či do nich bude zahrnuté i vysvetlenie U. X., namietané žalobcom alebo nie, bez pochybností svedčia o tom, že konanie žalobcu naplnilo zákonné znaky priestupku podľa § 22 ods. 1, písm. g) ZoP a sankcia uložená za priestupok zohľadňuje zákonné kritériá pre ukladanie sankcie najmä závažnosť priestupku, spôsob jeho spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia, pohnútky a osobu páchatela, odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamietol.

V.

Trovy konania

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznal neúspešnému žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.